

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-11-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje¹ (toliau – Teisės grupės išvada) pateiktas pastabas patikslintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 896 „Dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro įsteigimo, Atliekų tvarkytojų valstybės registro nuostatų patvirtinimo ir registro veiklos pradžios nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – ATVR nuostatų pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimo Nr. 283 „Dėl Atlyginimo už Atliekų tvarkytojų valstybės registro duomenų ir (arba) informacijos teikimą dydžių sąrašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – Atlyginimo už ATVR duomenų teikimą projektas) projektus (toliau kartu – Projektai).

Galiojančiuose Atliekų tvarkytojų valstybės registro (toliau – ATVR) nuostatuose²:

1. nurodyta, kad ATVR duomenys teikiami atlygintinai, ir nustatyta jų teikimo tvarka, nors visi ATVR duomenys, išskyrus asmens duomenis, yra vieši³ ir prieinami ATVR interneto svetainėje⁴;

2. nustatytos ATVR registracijos procedūros⁵, kurios nustatytos ir ATVR tvarkymo taisyklėse⁶;

3. minimi ne visi ATVR valdymui ir tvarkymui aktualūs teisės aktai;

4. sąvoka „nutarimas sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą“⁷ nebevertinama kituose teisės aktuose. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme apibrėžta ir vartojama sąvoka „privalomasis nurodymas“⁸;

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. spalio 14 d. išvada Nr. NV-2954 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 896 „Dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro įsteigimo, Atliekų tvarkytojų valstybės registro nuostatų patvirtinimo ir registro veiklos pradžios nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimo Nr. 283 „Dėl Atlyginimo už Atliekų tvarkytojų valstybės registro duomenų ir (arba) informacijos teikimą dydžių sąrašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – Projektas Nr. 2) (toliau kartu – Nutarimų projektai)(TAP Nr. 22-1688, 22-1689) (TAIS NR. 22-8167(2), 22-13294)“.

² Atliekų tvarkytojų valstybės registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 896 „Dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro įsteigimo, Atliekų tvarkytojų valstybės registro nuostatų patvirtinimo ir registro veiklos pradžios nustatymo“ (toliau – ATVR nuostatai).

³ Ten pat, 46, 50, 51, 52 punktai.

⁴ Prieiga per internetą: <https://atvr.aplinka.lt/?jsessionid=462ba7bb5fc84b444155afc92fab>.

⁵ ATVR nuostatų 25 ir 26 punktai.

⁶ Atliekų tvarkytojų valstybės registro tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. vasario 16 d. įsakymu Nr. D1-86 „Dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

5. yra neatitikimų šiuo metu galiojantiems teisės aktų projektų rengimo teisės technikos reikalavimams, nustatytiems Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimu Nr. 283 „Dėl Atlyginimo už Atliekų tvarkytojų valstybės registro duomenų ir (arba) informacijos teikimą dydžių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas dėl atlyginimo už ATVR duomenis) patvirtinti atlyginimo už ATVR duomenų ir (arba) informacijos teikimą dydžiai, reikalavimai dėl atlyginimo apmokėjimo ir jo grąžinimo. Šio nutarimo nuostatos nėra aktualios – ATVR duomenys, išskyrus asmens duomenis, yra vieši⁹ ir prieinami ATVR interneto svetainėje¹⁰. ATVR tvarkytojas (Aplinkos apsaugos agentūra) nuo ATVR įsteigimo nebuvo gavęs užklausų dėl atlygintino duomenų teikimo ar teikęs ATVR duomenų atlygintinai.

ATVR nuostatų pakeitimo projektu siūloma:

1. pripažinti netekusiomis galios neaktualias nuostatas, susijusias su atlygintinu ATVR duomenų teikimu, nes visi trečiosioms šalims galimai aktualūs duomenys yra atviri ir laisvai prieinami ATVR interneto svetainėje;

2. patikslinti duomenų apie duotus privalomuosius nurodymus stabdyti atliekų tvarkymo veiklą, atliekų tvarkymo įrenginio ar jo dalies eksploatavimą, kaupimo nuostatas;

3. nustatyti, kad ATVR tvarkytojas (Aplinkos apsaugos agentūra), gavęs įsiteisėjusį teismo sprendimą, kuriuo panaikinamas arba pakeičiamas ATVR registruotam objektui išduotas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas ar taršos leidimas, privalo per 3 darbo dienas atitinkamai pakeisti ATVR duomenis;

4. atsisakyti perteklinių ATVR registracijos procedūrų nuostatų – tai nustatyta ATVR tvarkymo taisyklėse;

5. atlikti redakcinio ir techninio pobūdžio keitimus atsižvelgus į teisės aktų projektų rengimo teisės technikos reikalavimus, nustatytus Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijose¹¹.

Atlyginimo už ATVR duomenų teikimą projektu siūloma pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą, kuris nustato atlyginimo už ATVR duomenų teikimą dydį ir tvarką.

Teisės grupės vertinimu, Projektų teikime turėtų būti pagrįsta, kokių teisiniu pagrindu Projektais siūloma atsisakyti atlyginimo už ATVR duomenų, ATVR informacijos, ATVR pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų teikimą, nes Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad registro duomenys, registro informacija, registruoti dokumentai ir (arba) jų kopijos teikiami už atlyginimą, išskyrus šiame ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir registrų nuostatuose nustatytas išimtis. Pažymėtina, kad, atsižvelgiant į ATVR funkcionalumą ir rinkoje veikiančių atliekų tvarkytojų duomenų atvėrimą visiems atliekų tvarkymu suinteresuotiems asmenims, ATVR nuostatuose nustatyta, kad visi ATVR duomenys, išskyrus asmens duomenis, yra vieši, todėl savaime teikiami neatlygintinai. Mūsų nuomone, ATVR duomenų teikimas neatlygintinai atitinka valstybės siekį atverti valstybės kaupiamus duomenis vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymu. Galimybė nemokamai gauti duomenis iš ATVR apie rinkoje veikiančius legalius atliekų tvarkytojus sudaro prielaidas užtikrinti švarią aplinką, atliekų atidavimą atliekų tvarkytojams, turintiems teisę vykdyti šią veiklą. Pritariame Vyriausybės

⁷ Ten pat, 21.12 papunktis.

⁸ Aplinkos apsaugos valstybės kontrolės įstatymo 2 straipsnio 6 dalis.

⁹ Ten pat, 46, 50, 51, 52 punktai.

¹⁰ Prieiga per internetą: <https://atvr.aplinka.lt/?jsessionid=462ba7bb5fc84b444155afc92fab>.

¹¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“.

kanceliarijos Teisės grupės darbinio derinimo metu pateiktai nuomonei, kad siekiant teisinio aiškumo reikėtų keisti Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 1 dalies nuostatą dėl teisės registru duomenis gauti neatlygintinai.

Įvertinus ATVR integracijos į Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą galimybes ir funkcionalumą modernizavimo poreikį, atsižvelgiant į Projektų derinimo metu gautas pastabas, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymus¹², Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 15 straipsnį ir kitus praktikoje iškilusius poreikius, 2023 m. numatoma pradėti ATVR modernizaciją, įgyvendinant poreikius kaupti ir skelbti informaciją apie turinčius teisę tvarkyti atliekas ūkio subjektus. Atitinkamai numatoma peržiūrėti ir keisti ATVR veiklą reglamentuojančius teisės aktus, kad būtų užtikrintas tinkamas modernizuoto ATVR reglamentavimas ir ATVR nuostatų atitiktis Registrų steigimo, kūrimo, reorganizavimo ir likvidavimo tvarkos apraše¹³ nustatytai pavyzdinei registro nuostatų struktūrai ir turiniui.

Vadovaujantis Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, ATVR inventorizuotų duomenų sąrašas turi būti skelbiamas Lietuvos atvirų duomenų portale, tačiau dėl būtinų ATVR funkcinių pakeitimų ir šiuo metu trečiosioms šalims aktualių duomenų atvirumo ATVR tai neatliekama. Modernizuojant ATVR, bus užtikrinta, kad ATVR sudaryti duomenų rinkiniai būtų pateikti skelbti Lietuvos atvirų duomenų portale naudojantis Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos funkcionalumu Lietuvos statistikos departamento nustatyta tvarka.

Projektai skelbti Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje¹⁴ (TAIS), visuomenė galėjo susipažinti su Projektais, teikti pastabas ir pasiūlymus. Projektai teikti derinti Antrinių žaliavų ir atliekų surinkėjų, perdirbėjų asociacijai, Aplinkos apsaugos agentūrai, Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos, Atliekų tvarkytojų ir turėtojų asociacijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojų asociacijai, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijai, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijai, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, Pakuotės atliekų perdirbėjų asociacijai, Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Teisingumo ministerijai ir Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

Pastabų ir pasiūlymų pateikė Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija. Į daugumą minėtų institucijų pastabų atsižvelgta, kitų pastabų vertinimas suderintas darbo tvarka su Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, todėl pastabų derinimo pažyma nepateikiama.

Pastabų dėl Projektų nepateikė Antrinių žaliavų ir atliekų surinkėjų, perdirbėjų asociacija, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Atliekų tvarkytojų ir turėtojų asociacija, Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojų asociacija, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos savivaldybių komunalinių

¹² Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Išvados dėl korupcijos rizikos analizės atliekų tvarkymo veiklos srityse 2.1.1 poskyris. Prieiga per internetą: <https://www.stt.lt/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analizes/atliktos-korupcijos-rizikos-analizes/7471>.

¹³ Registrų steigimo, kūrimo, reorganizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo¹³, patvirtinto Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarime Nr. 881 „Dėl Registrų steigimo, kūrimo, reorganizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, III ir IV skyriai.

¹⁴ Reg. Nr. 22-8167.

įmonių asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Pakuotės atliekų perdirbėjų asociacija, Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacija ir Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Projektais siūlomi pakeitimai neturės poveikio valstybės biudžetui.

Projektais neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, jie nenotifikuotini Europos Komisijai. Projektais nesiūloma apibrėžti naujų sąvokų, jų nuostatoms įgyvendinti keisti galiojančių ar priimti naujų teisės aktų nereikės.

Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Priėmus Projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Projektus parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (grupės vadovė – Vilma Slavinskienė, tel. 8 698 75 027, el. p. vilma.slavinskiene@am.lt, vyriausioji patarėja – Jovita Surdokienė, tel. 8 696 54 712, el. p. jovita.surdokiene@am.lt) patarėja Aistė Rakauskienė (tel. 8 696 80 518, el. p. aiste.rakauskiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. ATVR nuostatų keitimo projektas, 4 lapai.
2. ATVR nuostatų keitimo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
3. Atlyginimo už ATVR duomenų teikimą projektas, 1 lapas.
4. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma, 7 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas